

Planlegging og implementering av tiltak 2009 - 2015

3 - Renovering VA-ledninger

2, 3 & 4 - Konsekvensutrede rensedammer

Utdrag av brev fra Fylkesmannen til grunneier datert 4.7.2011:

"Fylkesmannen var på befaring i Follo-området i mai og i den forbindelse var vi innom alunskiferdeponiet på Taraldrud. Slik det fremsto, ga det inntrykk av at driften av rensenanlegget ikke var i henhold til det pålegget som ble gitt av Fylkesmannen den 8.9.2008. Fylkesmannen kunne ikke se at tiltakene presentert i Bioforsk sitt notat datert 9.3.2010 var gjennomført. Fylkesmannen har heller ikke fått overvåkingsdata for 2010. Fylkesmannen ser alvorlig på situasjonen ..."

9. Sikre drikkevannet

MILJØGIFTER
AKUTTUTSLIPP

4 & 5 - Redusere fremmedvann

Optimale driftsrutiner:

- Forebyggende spyling og rørinspeksjon
- Systematisk driftsovervåking
- Kildesporing

1 km

Fra foredrag på Nasjonal vannmiljøkonferanse 10. – 11. mars 2010:

Alunskifer – før og nå !

- Bioforsk påviste i 2006 et alunskiferdeponi på Taraldrud ved E6, trolig deponert i 1992.
- Deponeringen ble i sin tid godkjent av Ski kommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus (Landbruksavdelingen)
- Deponiet medfører utslipp av tungmetaller og svært surt miljø i bekken (ingen bunndyr)
- Grunneier må betale fordi forurensere er ukjent ...

Hva gjør Staten ?

- Hvem sørger for at deponi med alunskifer kartlegges, og forurensere identifiseres?
- Byggeprosjekter i Oslo vil trolig generere 50.000 tonn/år med alunskifer som må deponeres – hvem tar initiativ til at tilstrekkelig med godkjente deponier anlegges?

Illustrasjon: Roger Roseth, Bioforsk

Kommuneplan 2011 – 2022

Planbestemmelser:

§ 3 Krav til tekniske løsninger

2. Avløp

”Overvann fra tak og overflater skal håndteres lokalt og ikke ledes direkte til kommunal ledning. Både overvann og drensvann må behandles på en slik måte at det ikke direkte eller indirekte påfører andre eiendommer ulemper.

For eiendommer med bebyggelse i områder der det ikke finnes kommunal avløpsinfrastruktur skal det installeres helse- og miljømessig forsvarlige løsninger for svartvann og fortrinnsvis infiltrasjon i stede egne masser for gråvann. Det skal søkes om utslippstillatelse i henhold til Forurensningsforskriftens kapittel 12. Eiendommen skal tilknyttes kommunal tømmeordning”.

§ 5 Byggegrenser

4. Vassdrag:

Generelt forbud mot arbeid og tiltak langs bekker og vassdrag, herunder 5-, 20- og 100-meters soner for respektive vassdrag

§ 13 Naturmiljø

”Det er forbudt å lukke og fylle ut vassdrag. Sone for kantvegetasjon skal ivaretas”.

Strandsonen ved Bunnefjorden: Hva sier Kommuneplanen? - Hva sier Fylkesmannen?

Kommuneplanens kap 7.2 Bestemmelser til arealformål:
§16 Landbruks-, natur- og friluftformål (pbl. § 11-11)

1. LNF 1 – Strandsonen langs sjøen (pbl. § 1-8)

Tiltak som nevnt i pbl. §§ 20-1, 20-2, 20-3 og 20-4 samt fradeling til slike formål er ikke tillatt, med unntak av:

- Fasadeendring og nødvedig vedlikehold
- Anlegg og innretninger for atkomst, bruk og drift av offentlige friluftsområder
- Riving av bygninger, konstruksjoner eller anlegg
- Fradeling ved innløsning av bebygd festetomt

SAK – A

Fylkesmannens uttalelse 5.5.2011:

”...Saken gjelder etablering av et avløpsanlegg på en hytte (ved Bunnefjorden) ...

Selve anlegget vil for en stor grad bli plassert nede i terrenget. Det vil bli oppført to støttemurer i bakkant av eksisterende hytte sett fra sjøen. Infiltrasjonsgrøft blir ned mot sjøen.

Fylkesmannen har vurdert saken i forhold til nasjonal strandsonopolitikk. Strandsonen i Oslo og Akershus opplever et økende press og Fylkesmannen mener det må føres en svært restriktiv politikk. Det omsøkte tiltaket er under terreng og vil ikke være synlig fra sjøen i vesentlig grad, **men Fylkesmannen mener på et generelt grunnlag at det er uheldig at hytter som ligger så nær sjøen legger inn vann og avløp**. Dette vil føre til økt bruk og dermed en ytterligere privatisering av strandsonen i Oslofjorden. **Fylkesmannen støtter kommunens tilbakeholdne praksis i strandsonen og fraråder kommunen å gi dispensasjon for omsøkte tiltak**.

Fylkesmannen ber om å bli informert om kommunens vedtak i saken”

SAK - B

RÅDMANNEN INNSTILLING

6.9.2011:

I medhold av plan- og bygningslovenes § 19-2 gir utvalg for miljø og plan dispensasjon fra kommuneplanens § 7, byggeforbudet i strandsonen, for oppføring av avløpsanlegg.

Vedtaket begrunnes med at avløpsanlegget i sin helhet vil graves ned ved husets nordøstlige side og blir ikke synlig på overflaten bortsett fra nødvendige inspeksjonsluker. Dette er en forbedring av avløpsforholdene uten at det kommer i konflikt med de intensjoner som kommuneplanen skal ivareta. Anlegget blir ikke synlig fra sjøen.

Fordelen med dispensasjon vurderes i dette tilfellet å være større enn ulempene, og en dispensasjon som omsøkt vil ikke tilsidesette de hensyn som ligger til grunn for byggeforbudet i kommuneplanens § 7 og pbl 1-8

Fylkesmannens uttalelse 25.7.2011:

"Fylkesmannen viser til området nærhet til sjøen. Eiendommen ligger videre i et område der det er få andre bygninger og med gode muligheter for å komme ut til sjøen. **Fylkesmannen mener det bør være en streng praksis på slike tiltak langs sjøen og spesielt i områder der allmennheten har god tilgang.** Bygningen ligger nær vannet og man bør være tilbakeholden med tiltak som kan øke bruk og dermed privatisering. **Samtidig fremstår eiendommen i dag som nær vannkanten og området mellom huset og sjøen fremstår som privatisert.**

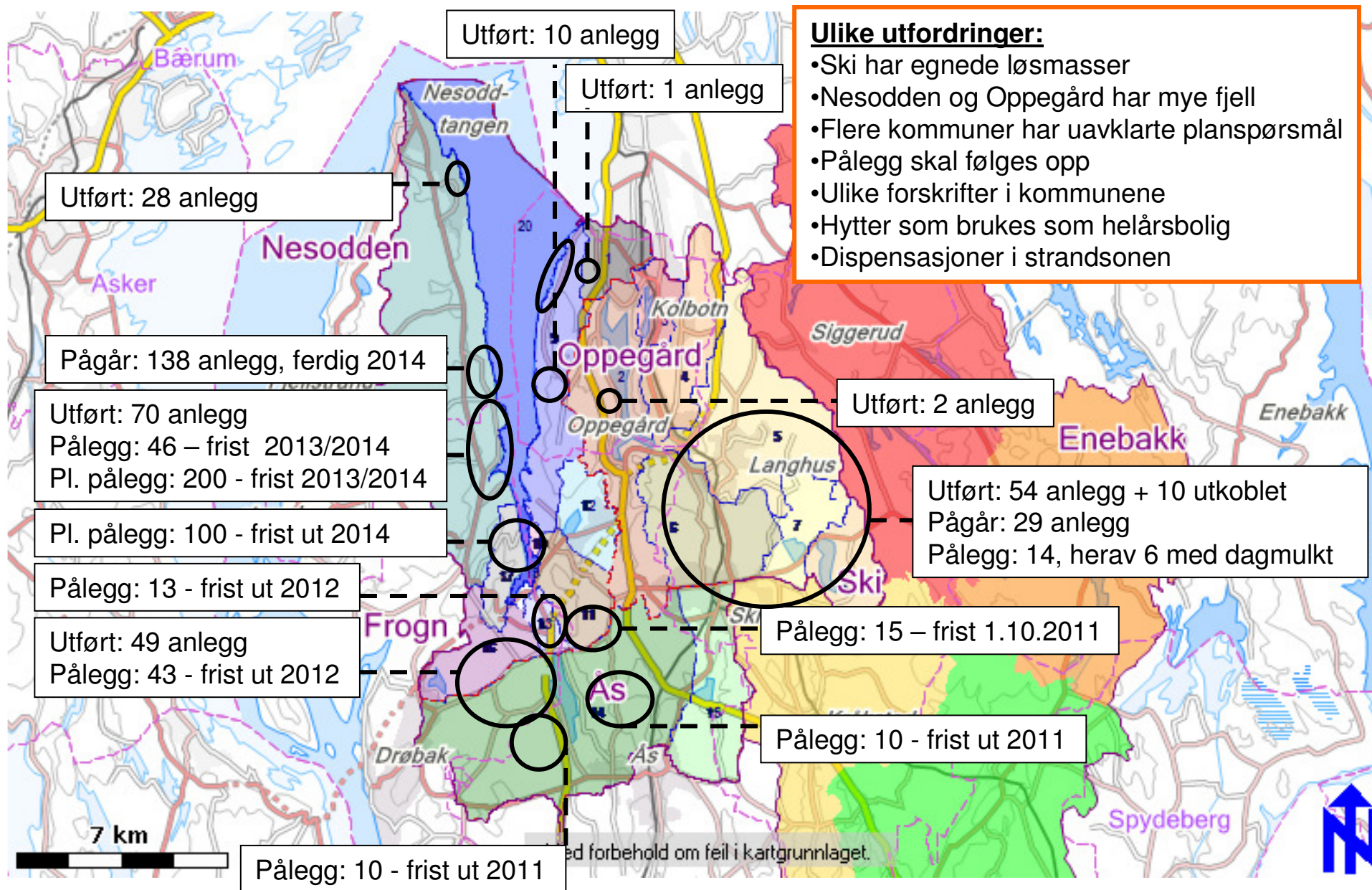
Fylkesmannen er usikker på bygningens status. Det fremgår av matrikkelen at bygningen er et **bolighus**. Samtidig fremgår det av søknaden at bygget bare er i bruk som sommerbolig. **Fylkesmannen mener at bygningens status bør tillegges vekt i en dispensasjonsbehandling.** Slik som saken står mener Fylkesmannen at tiltaket ikke i vesentlig grad tilsidesetter de hensyn som byggeforbudet er ment å sikre, men **Fylkesmannen ber kommunen om å se på muligheten til å sette vilkår i evt. vedtak. Dette kan for eksempel være vilkår som bidrar til å øke allmennhetens tilgang til strandsonen og dermed minske de negative effektene som en evt. dispensasjon kan få.**

Konklusjon:

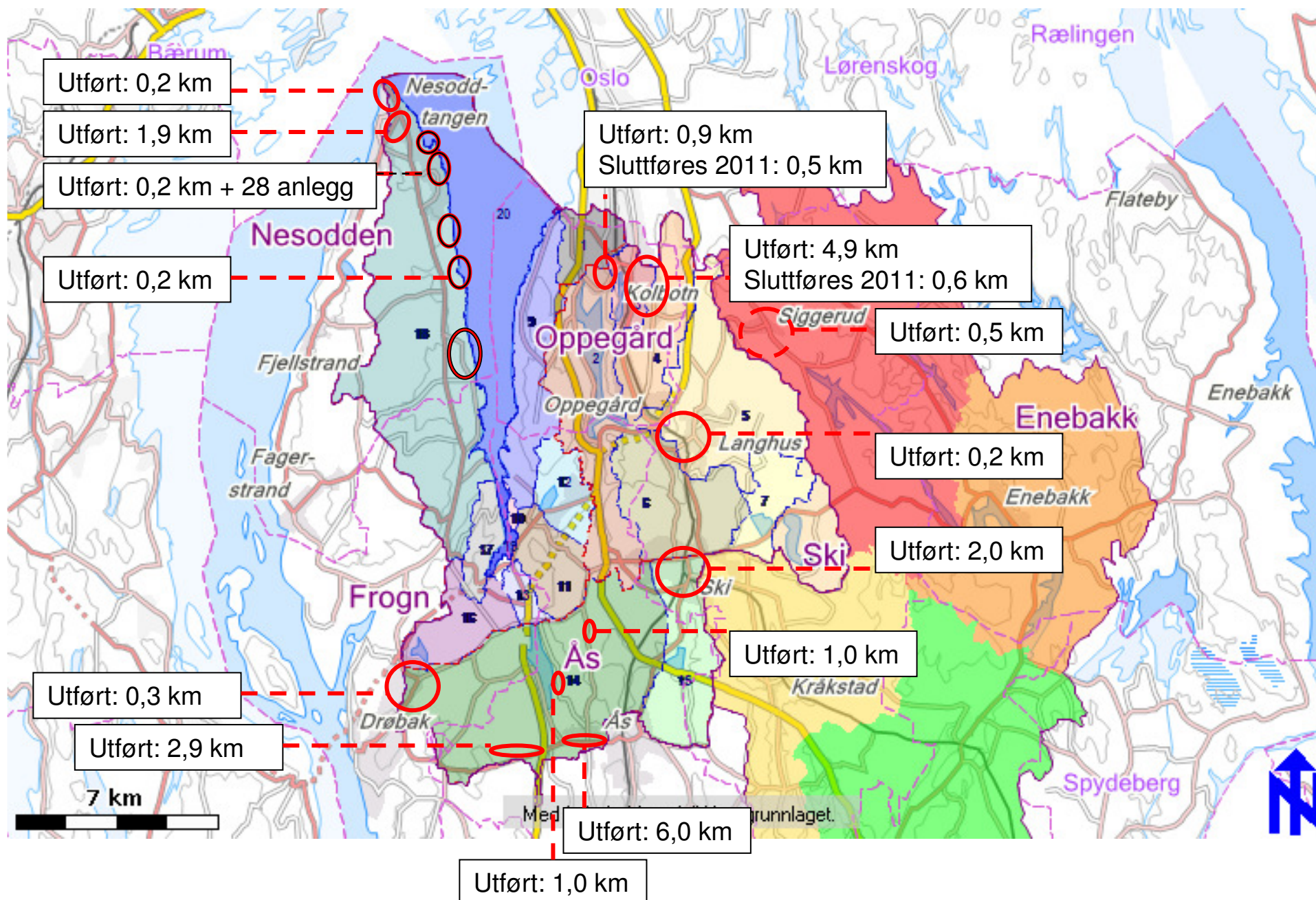
Etter vår vurdering vil tiltaket ikke være vesentlig i strid med nasjonale og regionale føringer for strandsonen, hvis eiendommen er en boligeiendom. Fylkesmannen ber kommunen vurdere eiendommens status før et evt. vedtak. **I tillegg bør det settes vilkår mht allmennhetens tilgang.**

Fylkesmannen ber om å få tilsendt vedtak i saken og vil vurdere å påklage saken dersom kommunen gir dispensasjon".

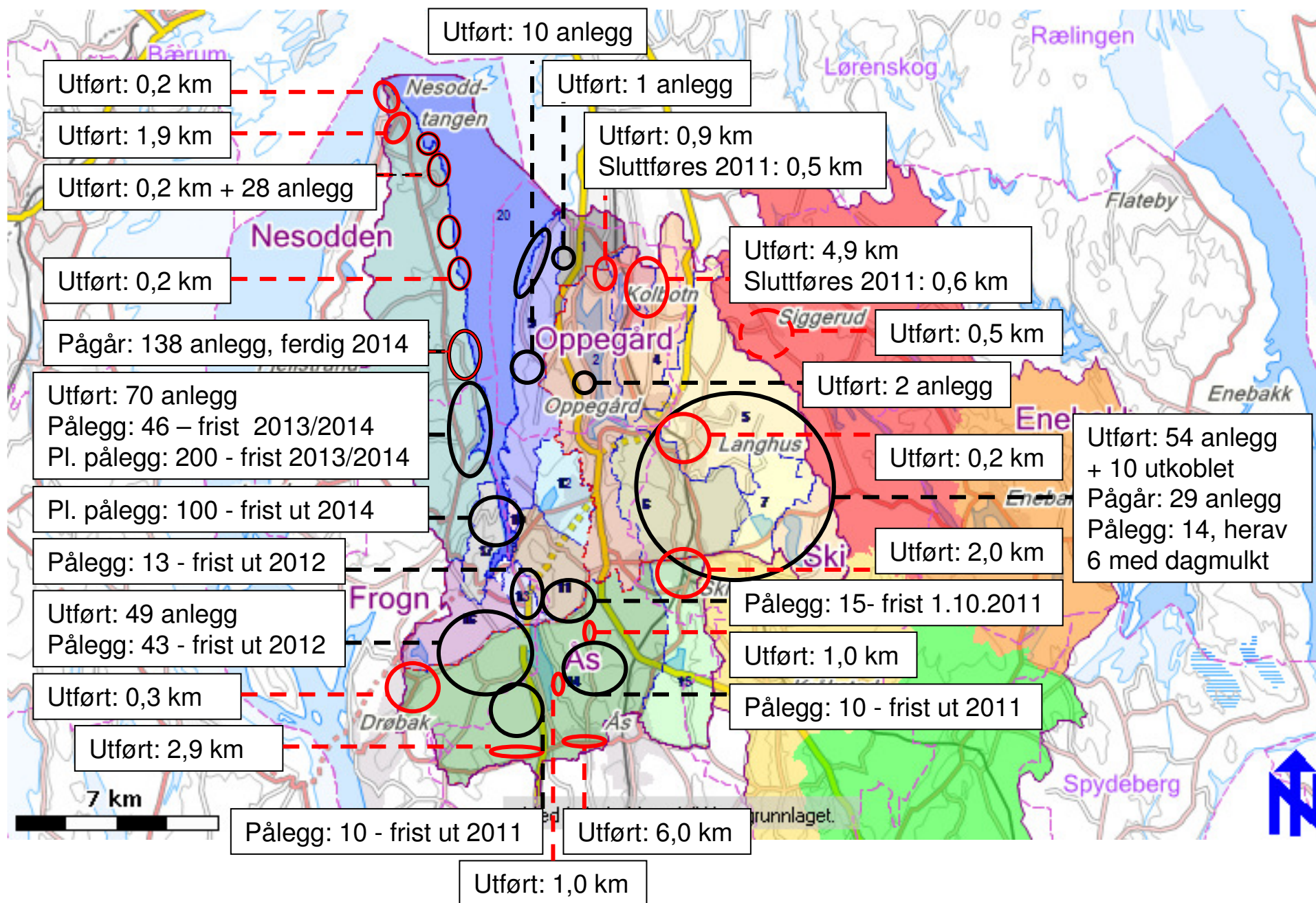
Avløp i spredt bebyggelse: Igangsatte aktiviteter 2008 – september 2011

Rehabilitering av spillvannsledninger: Igangsatte aktiviteter 2008 – september 2011

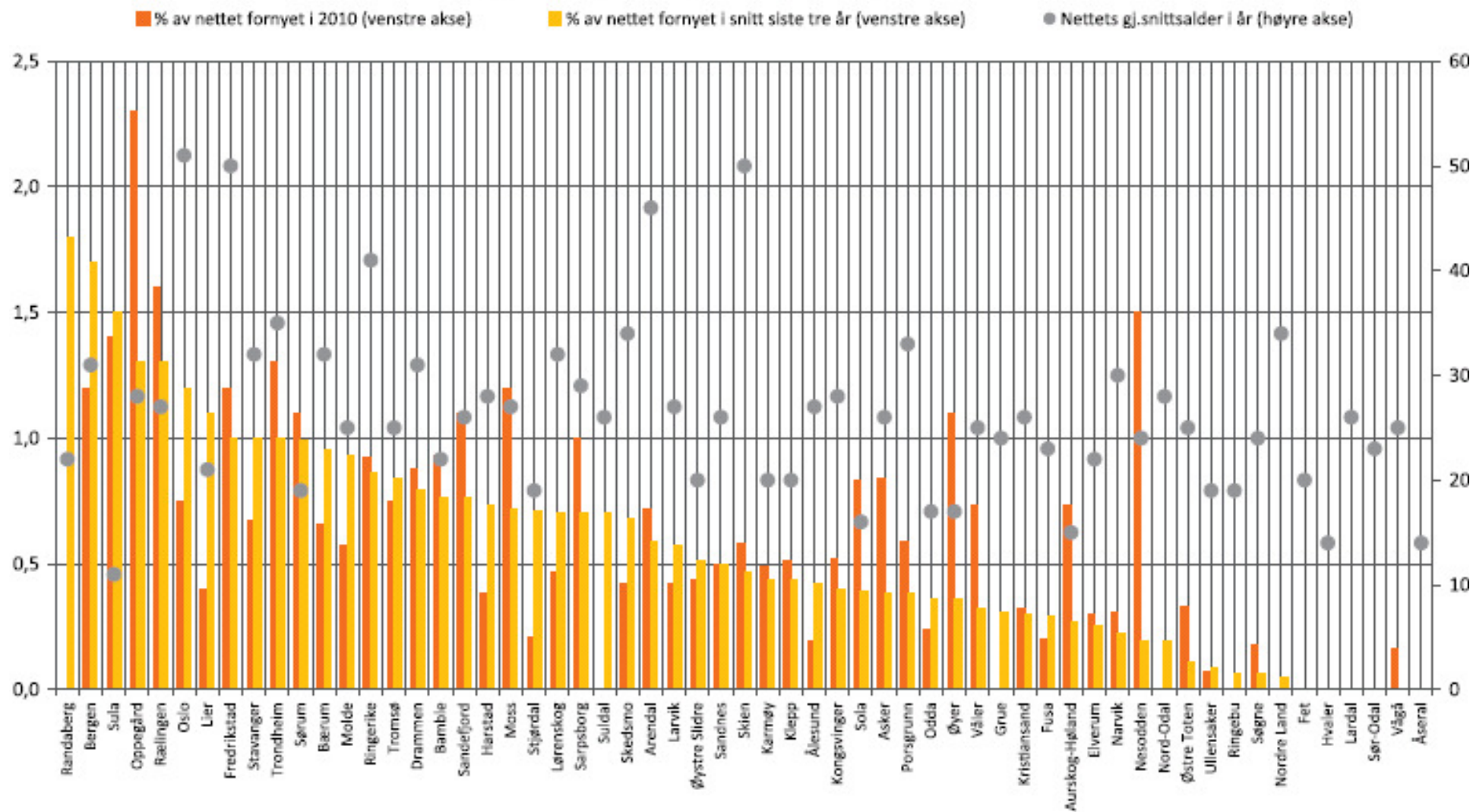

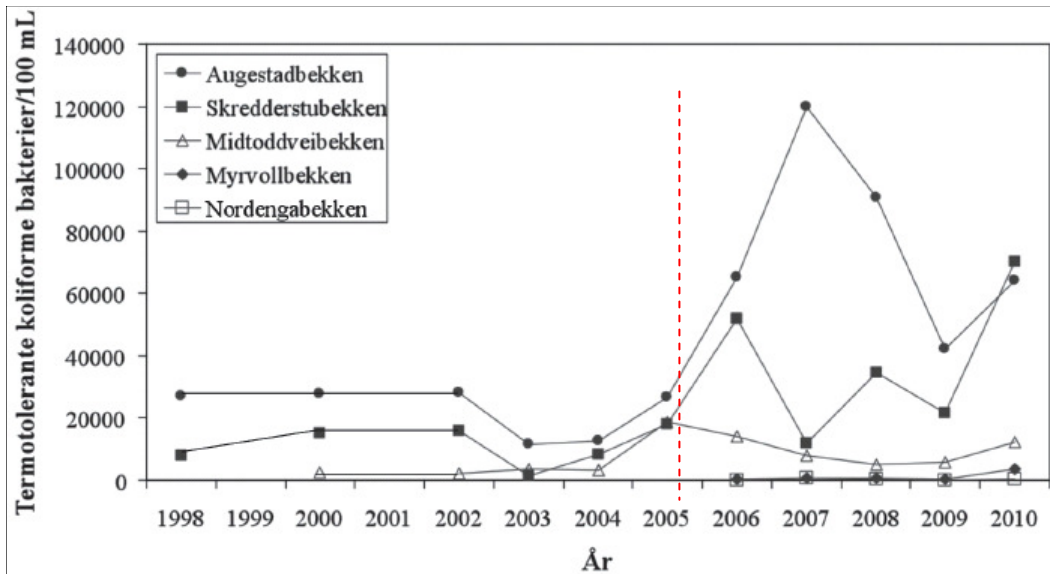
Rehabilitering av avløpsanlegg: Igangsatte aktiviteter 2008 – september 2011

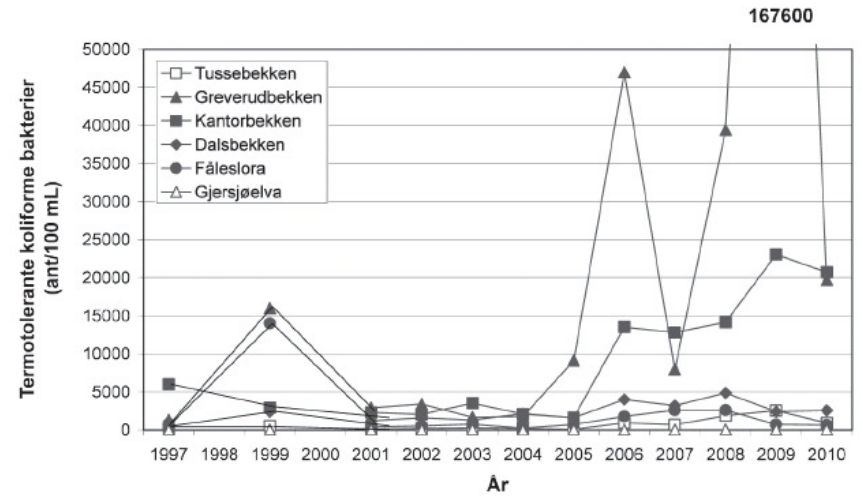

Ledningsfornyelse og alder på spillvannsnettet

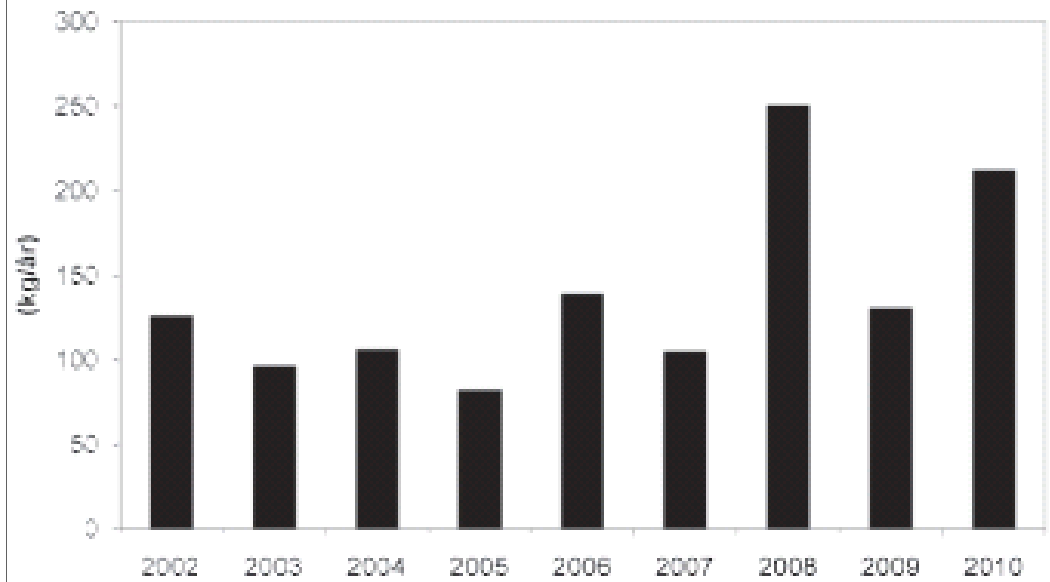

Figur 7. 90-percentiler for innhold av tarmbakterier i Kolbotnbekkene i perioden 1998-2010.

Figur 2. 90-percentiler for innhold av tarmbakterier i Gjersjøbekkene i perioden 1997-2010.

Fosfortilførsel til Kolbotnvannet

Kildesporing etter spillvann

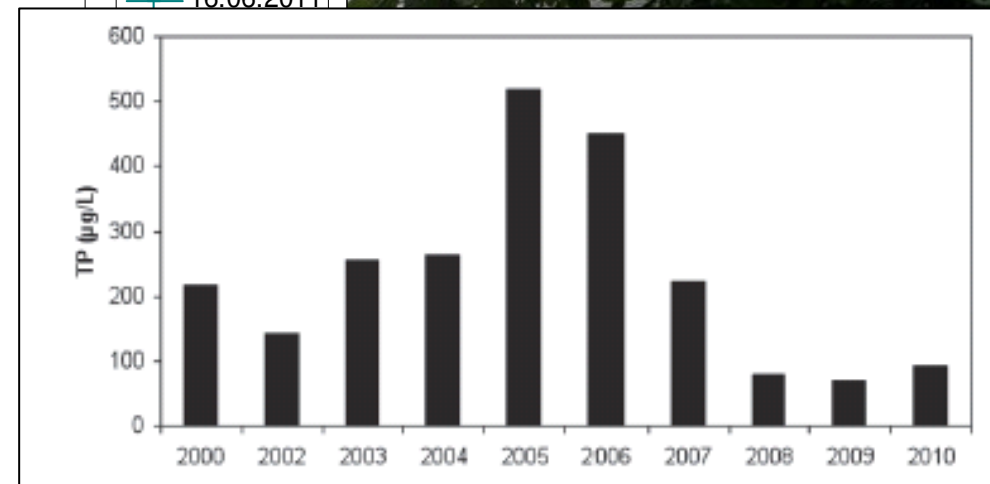
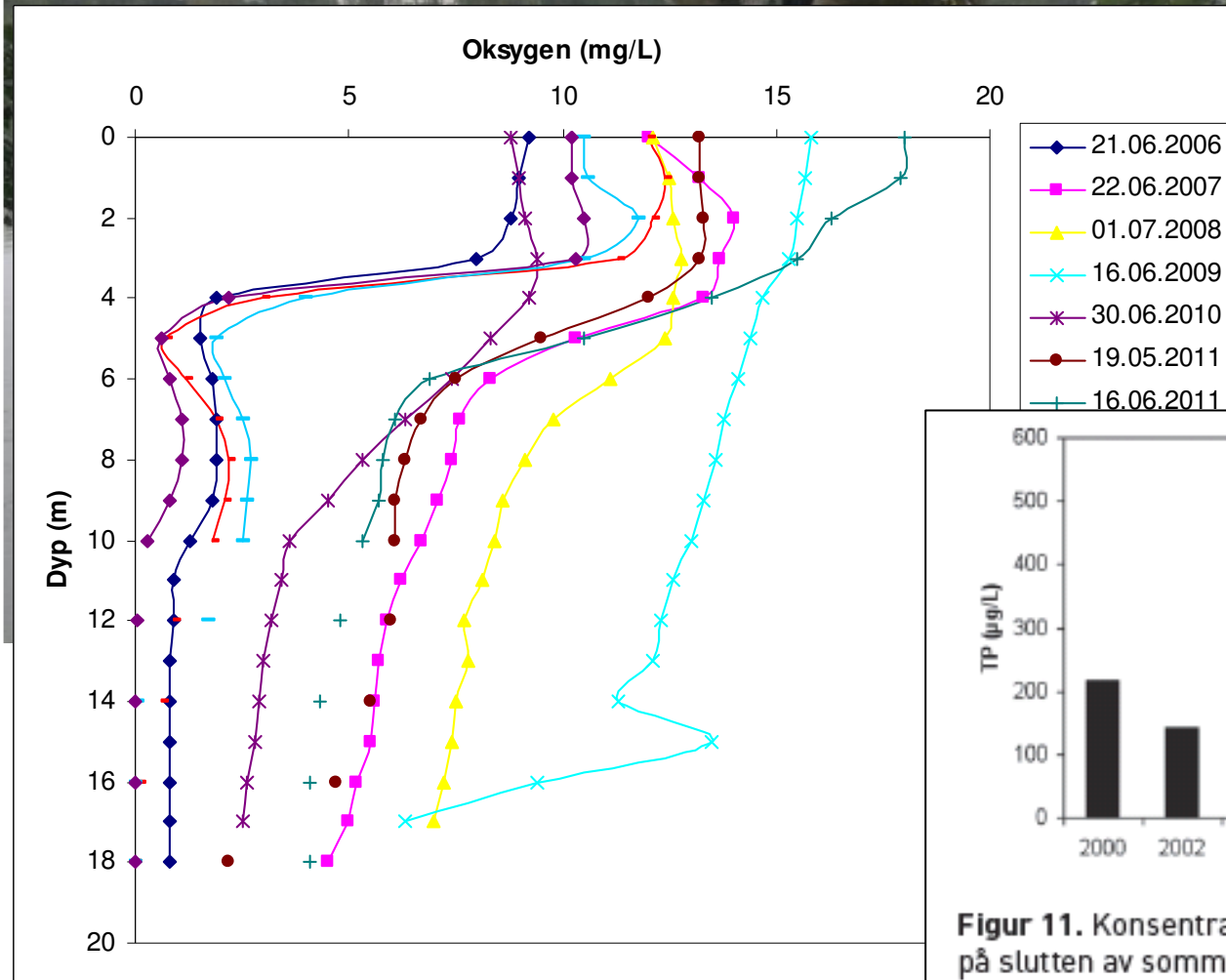
Utdrag fra VAV sitt kildesporingshefte, revidert september 2011

Hva er kildesporing?

Kildesporing etter spillvann er en arbeidsmetode som brukes til å lokalisere feilkoblinger, kloakkstopper og utlekking fra spillvannsledninger til overvannsledninger. Metoden er med på å minimalisere utslipp av spillvann til vann, vassdrag og fjord.

Bilde 4: Uranin er tilsatt i spillvannet og kommer her i overvannet.

Figur 11. Konsentrasjonen av fosfor i bunnvann (hovedstasjonen) på slutten av sommeren i årene 2000-2010.

Utfordringer:

- Befolkningsvekst i regionen kombinert med klimaendringer:
  - Styring og kontroll med boligprosjekter og næringsvirksomhet
  - Oversikt over avløpsanleggenes (inklusive renseanlegg) tilstand og kapasitet
  - Gjennomføring av forebyggende driftstiltak på rett sted til rett tid
- Rapportere til Fylkesmannen i henhold til utslippstillatelsen

Begrensninger:

- Vanskelig å rekruttere ingeniører, især de med VA-kompetanse. (Konsulentfirmaene opplever også begrenset tilgang på denne kompetansen)
- Mangelfull kapasitet på innkjøpssiden (offentlige anskaffelser)
- Mulig kommende kapasitetsproblem på entreprenørsiden?

Muligheter:

- Opprydning av avløpsforhold i bl.a. strandsonen: Lik forvaltningspraksis?
- Felles forvaltning/forvaltningspraksis av olje- og fettutskillere
- Akuttutslipp og nedgravde oljetanker: IUA og brannvesenet; videreutvikle samarbeid
- Felles rapporteringsverktøy for avløp i spredt bebyggelse ved bruk av webGIS
- Sikre rasjonell, samordna rapportering til overordna myndigheter
- Samarbeid og kompetanseutveksling innen vassdragsovervåking
- Kompetanseutveksling kildesporing
- Kompetanseutveksling rehab-prosjekter
- Kompetanseøkning og kapasitetsheving offentlige anskaffelser